

Avdelningen för analys, främjande och tillträdesfrågor

Föredragande
Erica Finnerman
Utredare

010-470 03 65
Erica.finnerman@uhr.se

KONSEKVENsutREDNING

Diarienummer
4.1.2-01165-2019

Datum
2019-06-25

Postadress

Box 45093
104 30 Stockholm

Besöksadress

Wallingatan 2
111 60 Stockholm

Telefon

010-470 03 00

Org nr

202100-6487

www.uhr.se

Konsekvensutredning avseende förslag till ändringar i UHR:s föreskrifter (2013:1) om grundläggande behörighet och urval

Utredningen belyser konsekvenserna av ett förslag till ändring av bilaga 5 i UHR:s föreskrifter (2013:1) om grundläggande behörighet och urval. Den utgår från 6–8 §§ i [förordningen \(2007:1244\) om konsekvensutredning vid regelgivning](#).

Sammanfattning

- Europaskolan har förändrat skalan för godkända betyg från 6–10 till 5–10.
- Med anledning av det har UHR tagit fram ett förslag på hur meritvärderingen av Europaskolans betyg i skala 5–10 ska göras.
- Förändringarna påverkar sökande som tar examen med betyg från Europaskolan från och med år 2021.
- Det är viktigt att elever som påbörjar det första av de två år som leder till en Europeisk Baccalaureate kan göra välvägda val inför framtida högskolestudier i Sverige. Därför föreslås förslaget träda i kraft redan hösten 2019.
- Tabellen för meritvärdering av betyg utfärdade från Europaskolan före den 1 juli 2021 har också ändrats. Även tabellen för meritvärdering av utbildning som leder till en International Baccalaureate Diploma har ändrats. Förändringarna innebär endast att tabellerna fått intervall av betygsmedelvärden. Ett preliminärt meritvärde redovisas nu bara en gång. Dessa ändringar innebär inga förändringar i sak.
- Vissa redaktionella ändringar finns med i förslaget, men dessa innebär inga förändringar i sak.
- Förslaget ska tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter den 31 maj 2021.

Bakgrund

Europaskolan har förändrat sin betygsskala. Den tidigare skalan har värden mellan 6 och 10 för godkända betyg och för examen från Europaskolan (Europeisk Baccalaureate) utdelas betyg mellan 60,00 och 100 för godkända resultat.

Från och med 2018 består skalan för godkända betyg av värden mellan 5 och 10. De godkända värdena på resultat från Europeisk Bacculaureate kommer att vara mellan 50,00–100. De första elever som får en Bacculaureate från Europaskolan med betyg enligt den nya skalan tar examen 2021.

Den nya skalan innebär att 5 blir lägsta gränsen för godkänt betyg. Enligt Europaskolan är det samma betygsgränser för att uppnå betyget 5 i den nya skalan som gällde för betyget 6 i den gamla skalan. Detsamma gäller värdet 50,00 som godkänd gräns på examen.

Syftet med Europaskolan är att möjliggöra skolgång för barn till personal vid Europeiska unionen (tidigare Europeiska gemenskaperna), men även andra barn tas emot vid skolorna. Sverige beslutade den 19 januari 1995 att ansöka om tillträde till konventionen med stadga för Europaskolorna Luxemburg den 21 juni 1994. För Sveriges del trädde stadgan i kraft den 1 september 2003.¹

Av punkt 2, artikel 5, i konventionen framgår att utbildningen avslutas med en europeisk studentexamen, Europeisk Bacculaureate. Där framgår även att elever som har tagit en Europeisk Bacculaureate vid skolan ska ha samma rättigheter som den som har ett examensbevis/slutbetyg eller intyg från avslutad gymnasieutbildning i det medlemsland som eleven är medborgare i. En Europeisk Bacculaureate ska även göra eleven berättigad "att söka till ett universitet inom en medlemsstats territorium på samma villkor som medborgare i landet".²

Av konventionen framgår att undervisningen ska ske på flera språk, genom lärare som är utsända eller utnämnda av medlemsstaterna. Det innebär att statsbidrag utgår för elever som är barn till svensk personal vid EU:s institutioner, samt att Sverige betalar för de utsända lärarna. Sverige står även för en del kringkostnader, till exempel för vissa stödresurser till svenska elever, fortbildning, arbetsmaterial och studie- och yrkesvägledare.

I bilaga 3 högskoleförordningen (1993:100) framgår att betyg från gymnasieskolan även avser betyg från Europaskolan (European Bacculaureate) när det gäller platsfördelning på grundval av betyg. Enligt bilagan får Universitets- och högskolerådet meddela föreskrifter i övrigt vad gäller meritvärdering av betyg från Europaskolan (European Bacculaureate) och hur sådana betyg ska ge meritpoäng.³

Universitets- och högskolerådet har i UHR:s föreskrifter (2013:1) om grundläggande behörighet och urval meddelat föreskrifter om hur betyg från Europaskolan (European Bacculaureate) ska meritvärderas och ge meritpoäng.

Meritvärderingen av betyg från Europaskolan görs genom att resultatet från en European Bacculaureate räknas om till ett svenskt, preliminärt jämförelsetal. Omräkningen baseras på en statistisk jämförelse mellan två års elevstatistik från Europaskolans godkända resultat och svensk elevstatistik från elever på

---

¹ Sveriges internationella överenskommelser Nr 60 Konvention med stadga för Europaskolorna Luxemburg den 21 juni 1994 (SÖ 2002:60).

² Ibid.

³ Bilaga 3 högskoleförordningen (1993:1).

naturvetenskapligt program med en högskoleförberedande examen. Jämförelsen med elever på naturvetenskapligt program har skett med ansatsen att jämföra så likvärdiga grupper som möjligt ifråga om initial studieförmåga, studiernas innehåll och övergången till högre studier.

Allmänt

Syftet med förändringen

I och med att Europaskolans betygsskala förändras kommer det inte att finnas elevstatistik för den första kull som examineras med skolans nya skala 50–100 2021. Det kommer därför inte vara möjligt att göra någon jämförelse med svensk elevstatistik innan dessa elever söker till högre utbildning i Sverige första gången 2021.

UHR föreslår därför en återgång till en tidigare form av meritvärdering. Den baseras på den gängse formeln för att räkna om ett utländskt betygsmedelvärde till ett preliminärt jämförelsetal, som återfinns i 12 § UHR:s föreskrifter (2013:1) om grundläggande behörighet och urval. I formeln läggs den utländska skalans lägsta och högsta värde in, tillsammans med betygsresultatet. Ett preliminärt jämförelsetal kan då räknas fram.

$$M_{prel} = 20 - 10 \frac{N_{max} - N_d}{N_{Max}} - N_{min}$$

M_{prel} = det preliminära meritvärdet

N_{Max} = det utländska betygssystemets högsta värde

N_{min} = det utländska betygssystemets lägsta värde

N_d = betygets medelvärde. Om N_d överstiger 20,00 används 20,00.

Förslaget för omräkning av betyg från Europaskolan är att formeln ovan "kapas". Det innebär att det högsta värdet (N_{Max}) kapas till det värde där elever vid Europaskolan, enligt den förra jämförelsen, får motsvarande 20,00. Det högsta värdet i Europaskolans skala är 100, vilket med förändringen kommer att kapas till 94,65.

En kapad skala tar inte hänsyn till hela betygsfördelningen utan endast till att andelen elever med högsta betyg ska vara densamma i bägge betygssystemen. Förslaget utgår ifrån att betygsfördelningen och andelen elever med högsta betyg inte nämnvärt kommer att skilja sig i den nya 5–10-skalan jämfört med Europaskolans tidigare skala.

Eftersom betygsriterierna inte har ändrats väljer UHR att utgå från den tidigare betygsfördelningen. När statistik finns tillgänglig kommer en jämförelse mellan svensk elevstatistik och elevstatistik från Europaskolan med betyg i skalan 50–100 att göras.

I samband med förslaget har UHR ändrat den tabell som gäller för sökande med betyg från Europaskolan som utfärdats före den 1 juli 2021. Ändringen innebär att tabellen nu presenterar intervall för minimum- och maximumvärden för betygsmedelvärden som ger ett visst preliminärt jämförelsetal. Den tidigare tabellen visade endast ett visst betygsmedelvärde och det preliminära jämförelsetal som det skulle bestämmas till. Det är ingen förändring i sak utan endast en redaktionell ändring för att göra tabellen tydligare. Av samma anledning har tabellen för meritvärdering av betyg från utbildning som leder till International Baccalaureate Diploma ändrats så att ett preliminärt meritvärde bara redovisas en gång. Inte heller det är någon förändring i sak.

Det kommer nu att finnas betyg från Europaskolan med två skalor och olika bestämmelser vad gäller preliminära meritvärden. Med anledning av det, och den redaktionella ändringen av tabellen ovan, har punkten som gäller tidigare omräkning ändrats. Ändringen innebär att skala 60–100 och ett sista utfärdandedatum lagts till för vilka betyg från Europaskolan som ska använda tabellen. Den mening som rör hur tabellen ska tolkas har också tagits bort.

Vissa ytterligare redaktionella ändringar finns med i förslaget, men de innebär inga förändringar i sak. Exempelvis har förklaringarna av förkortningar i de formler som rör meritvärdering ändrats från stor till liten bokstav efter likhetstecken. Detta för att förkortningarna ska överensstämma med de som används i 12 och 13 §§ UHR:s föreskrifter (2013:1) om grundläggande behörighet och urval.

Alternativ lösning och effekten av utebliven reglering

UHR bedömer att den här frågan måste regleras i föreskrifter för att Sverige ska uppfylla kraven i överenskommelsen med Europeiska unionen om tillträde till konventionen med stadga för Europaskolorna. Om UHR väljer att inte reglera frågan i föreskrifter blir konsekvensen att de elever som examineras från Europaskolan 2021 måste använda formeln i 12 § UHR:s föreskrifter (2013:1) om grundläggande behörighet och urval. Den innebär endast en matematisk omvandling av betygsvärden från ett utländskt betygssystem till skala 10,00–20,00. Eftersom tidigare elevstatistik från Europaskolan visat att i princip ingen elev når det maximala värdet 100 kommer meritvärderingen av sökande med betyg därifrån inte att vara likvärdig andra sökande.

En alternativ lösning till UHR:s förslag skulle kunna vara att interpolera Europaskolans omräkningstabell som finns i bilaga 5 till UHR:s föreskrifter (2013:1) om grundläggande behörighet och urval. En interpolering innebär att man räknar om fördelningen så att den innehåller värden för den nya skalan. Den metoden har förordats av intressenter. UHR ser det dock som problematiskt att göra en interpolering av en finfördelad tabell som baseras på elevstatistik från en annan skala. Någon information om vad den nya skalan kommer att få för fördelning finns ännu inte.

Vilka berörs av regleringen?

Elever vid Europaskolan som ska söka till högre utbildning i Sverige berörs av regleringen. Indirekt berörs även vidareinformatörer och svensk personal vid Europeiska unionen vars barn är elever i Europaskolan.

Vilka bemyndiganden grundar sig UHR:s beslutanderätt på?

I bilaga 3 högskoleförordningen (1993:100) framgår att betyg från gymnasieskolan även avser betyg från Europaskolan (European Baccalaureate) i fråga om platsfördelning på grundval av betyg. UHR får i övrigt meddela föreskrifter som gäller meritvärdering av betyg från Europaskolan (European Baccalaureate) och hur sådana betyg ska ge meritpoäng.⁴

Kostnader och andra konsekvenser

Regleringen kommer inte att innebära några kostnadsmissiga konsekvenser. Övriga konsekvenser av förslaget framgår nedan.

Regleringen och Sveriges skyldigheter som medlem i Europeiska unionen

De regler som föreslås överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen och konventionen för Europaskolan. Betyg från Europaskolan kommer genom förändringen att räknas om så likvärdigt som möjligt i förhållande till svenska gymnasiebetyg, givet den information UHR har.

Förslaget förväntas inte innebära några konsekvenser i relationen mellan kvinnor och män.

Tidpunkt för ikraftträdande och behov av informationsinsatser

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft hösten 2019 och tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter den 31 maj 2021.

Utbildning vid Europaskolan avslutas med två års högre studier mot en Europeisk Baccalaureate. Det innebär att de första eleverna som kommer att få betyg enligt den nya skalan 2021 påbörjar den första årskursen mot examen, S6, höstterminen 2019. Dessa elever behöver få information om hur meritvärderingen av deras examen kommer att ske om de tänker söka till högre utbildning i Sverige direkt efter sin examen 2021.

Europaskolans ställföreträdande generalsekreterare vill att information om hur betyg från Europaskolan ska meritvärderas ska finnas tillgänglig i september 2019. Detta för att eleverna som börjar S6 ska kunna göra välavvägda val.

Konsekvenser för lärosäten och UHR

Förslaget innebär att det datatekniska systemet NyA måste uppdateras med den nya formeln. Bedömningshandboken, som tas fram av en arbetsgrupp utsedd av Sveriges universitets- och högskoleförbund och används som underlag i antagning till högre utbildning, måste uppdateras. Även de webbplatser som används för anmälan till högskolestudier behöver uppdateras. UHR måste vidare bistå Skolverket med att revidera den information om antagning till högre utbildning i Sverige som Europaskolan ger sina elever. I övrigt bedöms förslaget inte få några övriga effekter för lärosätena.

---

⁴ Bilaga 3 högskoleförordningen (1993:1).

Kommuner och landsting

Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller landsting.

Företag

Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

Samråd

Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Under arbetet med förslaget har UHR samrått med Skolverkets skolinspektör för gymnasieskolan på Europaskolan och studievägledaren för den svenska sektionen vid Europaskolan.

Kontaktperson

Det går bra att kontakta utredaren Erica Finnerman vid eventuella frågor om konsekvensutredningen. tel.nr: 010-470 03 65, e-postadress: erica.finnerman@uhr.se.